

Entrepreneurship and Innovation 9(4):241-250 November 2008. DOI: 10.5367/000000008786208759
Access: [https://www.researchgate.net/publication/233603695 Revisiting the business life-cycle Proposing an actionable model for assessing and fostering entrepreneurship](https://www.researchgate.net/publication/233603695_Revisiting_the_business_life-cycle_Proposing_an_actionable_model_for_assessing_and_fostering_entrepreneurship)

5. Robert W. Price. *Roadmap to Entrepreneurial Success: Powerful Strategies for Building a High-Profit Business*. Hardcover – April 9, 2004 Access: <https://news.gcase.org/entrepreneurial-life-cycle/>

Ігор РУДЕНКО,

аспірант кафедри економічної теорії та конкурентної політики,
Державний торговельно-економічний університет, Україна

ORCID 0000-0003-0781-9222

i.v.rudenko@knute.edu.ua

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ У КОНТЕКСТІ ЧИННИКІВ РОЗВИТКУ РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УКРАЇНИ

Ключові слова: ринок інформаційних технологій, євроінтеграція, цифровізація

Анотація: Ринок інформаційних технологій в Україні посідає чільне місце у вітчизняній економічній структурі незважаючи на війну, а розвиток технологічного потенціалу випереджає низку розвинених країн. Однак наразі ринок потребує значного державного стимулювання та підтримки для забезпечення стійкого та сталого розвитку у післявоєнний період. Саме євроінтеграція має стати одним із гарантів майбутнього економічного зростання не тільки ринку інформаційних технологій, але й загальної економіки в цілому, яка у свою чергу має бути забезпечена Урядом України.

Ihor RUDENKO,

PhD student,

department of economics and competition policy,
State University of Trade and Economics, Ukraine

EUROPEAN INTEGRATION IN THE CONTEXT OF THE FACTORS INFLUENCING THE DEVELOPMENT OF INFORMATION TECHNOLOGY MARKET IN UKRAINE

Keywords: information technology market, european integration, digitalization

Abstract: Despite the ongoing conflict, Ukraine's information technology market holds a prominent position within the domestic economy. The advancement of its technological potential surpasses that of several developed countries. Nonetheless, the market presently requires substantial government incentives and support to secure sustainable growth in the post-war era. European integration should serve as a key driver for future economic expansion, benefiting not only the IT sector but the overall economy. The responsibility for ensuring this lies with the Ukrainian government.

Попри повномасштабне вторгнення в Україну, ринок інформаційних технологій чи не єдиний серед усіх інших секторів вітчизняної економіки зберіг позитивну динаміку та продовжує зростання в умовах війни: зокрема, у 2022 р. експортна виручка на ринку зросла до 7,34 млрд. дол. США [1], продемонструвавши збільшення на 5,8% (або 400 млн. дол. США) порівняно з 2021 р. При цьому ринок забезпечив близько 3,5 ВВП України у 2022 р. Також, варто додати, що сума податків та зборів сплачених підприємствами, що функціонують на вітчизняному ринку інформаційних технологій до зведеного бюджету України у минулому році склала 32,2 млрд. грн., що на 4,4 млрд. грн. або 16% більше за показник попереднього року [2]. Водночас у першому кварталі 2023 року український експорт послуг на ринку інформаційних технологій знизився на 16% порівняно з аналогічним періодом минулого року та становив 1,68 млрд. дол. США, а частка в загальному експорті послуг України склала 43% [3].

Враховуючи важливість та перспективи сучасного ринку інформаційних технологій для економіки України загалом та його ключову роль у наповненні державного бюджету, збільшення додаткової вартості, а також створенні робочих місць, завдання щодо створення сприятливих умов для його сталого розвитку та зміцнення конкурентоспроможності залишаються пріоритетними для держави.

Однією із важливих пріоритетних складових розвитку ринку після війни може стати євроінтеграція України, що має бути забезпечена Урядом України через проведення ряду необхідних реформ представлених ЄС, зокрема через наближення України до Єдиного цифрового ринку ЄС. Адже, переваги вступу України до ЄС будуть значними, зокрема й для вітчизняного ринку інформаційних технологій. Так, за словами представників Міністерства цифрової трансформації України [4], в результаті євроінтеграції динамічно розвиваючий ринок інформаційних технологій не тільки підсилить розвиток інформаційно-комунікаційних технологій в Європі, а й отримає свої переваги, зокрема:

- розширення можливостей для отримання гранів та субсидій від ЄС, а також збільшення інвестицій загалом в український ринок інформаційних технологій; це сприятиме активізації розвитку бізнесу на ринку, зокрема заохочуючи науково-дослідну

та інноваційну діяльність, оскільки наразі відслідковується слабе фінансування складних та наукоємних розробок, що є наслідком вузького фокусу держави та гравців на ринку, а також неефективного використання фондів;

- можливість участі у європейських тендерах, надаючи можливість розширювати географічну присутність вітчизняних компаній на ринку ЄС;
- активізація співпраці з європейськими компаніями;
- полегшення захисту інтелектуальної власності українських компаній внаслідок гармонізації законодавства України із законодавством ЄС;
- прискорення розвитку інноваційних продуктів та послуг, цифрової інфраструктури в Україні;
- зростання загальної ефективності роботи бізнесу;
- а також усунення торговельних бар'єрів, податкових проблем і регулятивних перешкод, звільнення від митних зборів та податків на певні види послуг та товарів.

Стимуляція розвитку ринку інформаційних технологій завдяки євроінтеграції дозволить створювати більше робочих місць та призведе до зростання економіки України в цілому. Згідно з дослідженням Міністерства цифрової трансформації України разом з провідними аналітичними центрами України [5], поступове наближення регуляторного середовища та цифрового розвитку України до рівня ЄС у рамках євроінтеграції матиме позитивні наслідки для української економіки – додаткове зростання ВВП України на 2,4-12,1% або 3,1-15,8 млрд. дол. США та добробуту громадян на 3,6-7,8%. Також за аналізом вищенаведеного дослідження збільшення рівня цифровізації на 1% призводить до зростання ВВП України на 0,42%.

Поступова гармонізація українського ринку інформаційних технологій та його екосистеми з ЄС вже наразі відбувається в межах ініціативи EU4Digital [6], що в свою чергу передбачає обмін передовими дослідженнями, транскордонні інвестиції, відкриття ринків ЄС для стартапів України, тощо. Загалом європейський досвід може сприяти поліпшенню законодавства і створенню стабільного та передбачуваного бізнес-середовища в Україні, що є однією з фундаментальних цінностей Європи та давноочікуваною мрією вітчизняних компаній. Європейська інтеграція ринку інформаційних технологій України є одним із найважливіших етапів розвитку ринку в майбутньому в епоху післявоєнної відбудови, що дозволить йому якісно збільшуватися та зростати, і тому держава має зробити усе від неї залежне для сприяння євроінтеграційним процесами та досягнення даної мети.

Список використаних джерел

1. Український ІТ-експорт досяг у 2022 році рекордних \$7,3 млрд. Чому це насправді не дуже добра новина. 2022. Узято з <https://forbes.ua/innovations/ukrainskiy-it-eksport-dosyag-u-2022-rotsi-rekordnikh-73-mlrd-chomu-tse-naspravdi-ne-duzhe-dobra-novina-31012023-11420>.
2. Ринок праці ІТ-сектору в умовах війни: реалії та перспективи. Національний інститут стратегічних досліджень. 2023. Узято з <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/rynok-pratsi-it-sektoru-v-umovakh-viyny-realiyi-ta-perpektyvy>
3. IT Ukraine Association. Експорт ІТ-послуг на початку 2023 року знизився на 16%. 2023. Узято з <https://itukraine.org.ua/eksport-it-poslug-na-pochatku-2023-roku-znizivsya-na-16/>
4. Ефект цифрової синергії. Які перспективи для розвитку ІТ-сектору та стартап-індустрії відкриває очікуваний вступ України до ЄС. 2023. Узято з <https://forbes.ua/innovations/efekt-tsifrovoi-sinergii-yaki-perspektivi-dlya-rozvitku-it-sektoru-ta-startap-industrii-vidkrivae-ochikuvaniy-vstup-ukraini-do-es-29082023-15636>
5. Міністерство цифрової трансформації України. Економічні переваги від інтеграції в Єдиний цифровий ринок ЄС: названі реальні цифри. 2020. Узято з https://thedigital.gov.ua/news/ekonomichni-perevagi-vid-integratsii-v-ediniy-tsifroviy-rinok-es-nazvani-realni-tsifri?fbclid=IwAR1qWy5YyftzjWPe2l5C9CunOqpxyihAA0NBOF5y1j8B5ePONTXIak3_nPA
6. EU4Digital. Офіційний веб-сайт. Узято з <https://eufordigital.eu/uk/discover-eu/the-eu4digital-initiative/>